مۇھەممەدئېلى زۇنۇن تەشنائى

مەشرەپ

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

مۇھەممەدئېلى زۇنۇن تەشنائى

مەشرەپ

江苏工业学院图书馆
藏书章

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

تەكلىپلىك تەھرىر : ئابدۇللا غاپپار
مەسئۇل مۇھەررىر : قاھار پولات
مەسئۇل كوررېكتور:ھۆرنىسا توختى

مۇھەممەدئېلى زۇنۇن تەشنائى

مەشرەپ

(شېئىرلار)

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى : بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14- قورۇ
پوچتا نومۇرى: 100013 تېلېفون: 64290862—010
ساتقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى : بېيجىڭ دىشىن باسما زاۋۇتى
نەشرى : 2009- يىل 12- ئايدا 1- قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى : 2009- يىل 12- ئايدا 1- قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى : 850×1168 م م. 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى : 10
سانى : 0001-2500
باھاسى : 15.00 يۈەن

ISBN 978-7-105-10389-8/I.2085 (维 295)

图书在版编目(CIP)数据

麦西来甫：维吾尔文/买买提艾力·祖农塔西那依著.
北京：民族出版社，2009.10
ISBN 978-7-105-10389-8

Ⅰ.麦... Ⅱ.买… Ⅲ.诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 195022 号

特约编辑：阿不都拉·阿帕尔
责任编辑：卡哈尔·普拉提
责任编辑：吾尔妮莎·托合提
出版发行：民族出版社　http://www.mzcbs.com
社　　址：北京市和平里北街 14 号　**邮编**：100013
电　　话：010-64290862（维文室）
印　　刷：北京迪鑫印刷厂
版　　次：2009 年 12 月第 1 版　第 1 次印刷
开　　本：850×1168 毫米 1/32
印　　张：10
印　　数：0001-2500
定　　价：15.00

ISBN 978-7-105-10389-8/I.2085（维 295）

مەزكۇر توپلامغا

مۇھەممەدئېلى زۇنۇن تەشنائىنىڭ «مەشرەپ» ناملىق شېئىرلار توپلىمىنىڭ نەشر قىلىنغانلىقىنى قىزغىن مۇبارەكلەيمەن!

تەشنائى بۈگۈنكى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ نەزم، نەسر، دراما، سىنارىيە تۈرلىرىنىڭ ھەممىسىدە ھوسۇل بەرگەن ئىستېداتلىق شائىر، بولۇپمۇ كۈي-نەزم، ناخشا تېكىستلىرى يېزىش جەھەتتە پەۋقۇلئاددە نەتىجە قازانغان تالانتلىق ئەدىب.

ئۇنىڭ ئەسەرلىرىگە ئامراقمەن، تولىمۇ گۈزەل، يېقىملىق يېزىلغان تەربىيىۋى قىممىتى يۈكسەك بۇ ئەسەرلەردىن سۆيۈنىمەن، ھوزۇرلىنىمەن.

تەشنائىغا سالامەتلىك، خاتىرجەملىك، قەلىمىگە بەرىكەت، ئىجادىيىتىگە مۇۋەپپەقىيەت تىلەيمەن!

ئىسمايىل ئەھمەد

2009-يىل 20-ئىيۇل

مۇندەرىجە

ئېھتىرام گۈلدەستىسى

مۇبارەك ئىز 1
شۆھرەتلىك بوۋام 3
خىسلەت ئىگىسى 5
ئالدىدا 7
يەتمىشىنچى ياز 8
«غۇنچەم» ساداسى 9
شام 11
پەخىرلەن 12
گۈلدەستە 13
ئاداش 15
ئاخىرەتتىن كەلگەن تۆھپىكار 17
سالامنامەڭ 19
ئانا نىداسى 21
پاك قەلەمداش 23
ئەھدىمىز 25
كۆچمەس قىيا 27
ئويغاق يەنە 28
قەلەم 30
سەبىيلەر غەمخورى 31
ئەجىر-ئىنئامىڭىز ئۆچمەس 33
كۆكۈل سۇلتانى 35
بىناكار 37
چاقچىقىڭ 39

دوستۇم 40
ھەيران 42
چەشمىلەر 43
«قىز قۇمى»غا بېغىشلىما 45
ئوت ئىلكىدە 46
دولان كاككۇكى 48
تەلمۈرمەن يولۇڭغا 50

ھىجران چەشمىلىرى

ئابدۇرېھىم ئۆتكۈرگە 51
تىيىپجان ئېلىيۇفقا 56
خېۋىر تۆمۈرگە 57
زوردۇن سابىرغا 58
ئانا نەدىسەن؟ 60

جەۋھىرى نەزملەر

تۇيۇقلار 62
رۇبائىيلار 79
ئالتىلىكلەر 92
پارچىلار 104

ئۆسمۈرلۈك ئىزنالىرى

دوختۇر قىز 115
خوشلىشىش 116
ئاق يول تىلە 118
قىستىما 119
قانچىلىك ئۇلۇغ 120

قەدىرگە 121
خوش ئۈرۈمچى 122
باغۋەن قىز 126
جاندىن ئەزىز 127

ئۈزۈلمەس چاتمىلار

مەھبۇس چۇقانلىرى 128
ئانا ناخشىلىرى 141
ھېيتگاھ 145
ئائىلە ناخشىلىرى 153
نەفسە نەزمىلىرى 160
كۈنچىقىشقا سەپەر 163
سەلتەنەتلىك دەرسخانا 173
رېستوراندا تۆكۈلگەن ئاچچىق ياش 177
ئۇيغۇر دارۋازلىرى 183

شائىر قەلبى

كۈيچى بولساڭ 186
قۇچاقلا، ئۇ ـ سىڭلىڭ داداڭ! 187
تۆت ناخشا 192
شائىر قەلبى 198
قىرلىق 200

گۈلباغدا توي

تەلەپنامە 204
جاھاننەما 205
گۈلباغدا توي 208

يەتكەندە........................ 212
كەلدى 214
ئوغلاق تارتىش مەيدانى 218
تاپتى 221
كىم ئۇ 223
مۇئەللىم ــ ئانا 224
نادامەت نەزمىسى........................ 226
نىگار 228
تەشنا 229
كۆكۈل ئىزھارى 230
يىراق بولسام 232
يوق 233
سالام، قېرىنداشلار........................ 235
ئەۋلاد ئۇچۇن........................ 236
قالدىمۇ؟ 237
مەغرۇر ناخشىچى........................ 238
ئۇمۇر خاتىرىلىرى 239
بولمىسا 245

ئۆمۈر قەسدىسى

ئەسىر سالامى........................ 251
داۋان ئاشقانلار ئارمانى 253
يېزا مۇئەللىمى 356
ئۇيغۇر چالغۇلىرى 257
ئايلىناي........................ 260
قانمايمەن پىراقىڭغا........................ 262
ئاھ!... دېسە 263
پەي 264

قەھرىمان ئانا 265
ئۇيغۇر مۇقاملىرى 266
بايرام ماڭا 269
ئەجەب 270
توي قەسىدىسى 272
ھاياتلىق ھېكمەتلىرى 275
بىل 276
ئۆمۈر قەسىدىسى 278

ناخشا تېكستلىرى

ئانا يەر خىسلىتى 283
جاھان كەزسەك 284
قوي كۆزلۈكۈم 285
يىغلىما 286
مۇقام 287
ئوسما قويۇپ كەل 288
نەدىسەن ئاتا؟ 289
سەن قەيەرلىك، سەن نەلىك؟ 290
توي ناخشىسى 294
ئۇستازىم 295
بىر جۈپ قەدىردان 296
كەلمىدىڭ 297
تەزىم 298
ئەزىمەت دەريا 299
قوشماق ئاداش 300
توي تىلىكى 301
مەشرەپ 302
مۇقام تەشنالىرى 303

تويى ساماسى 307
ئويغاق نەسىللەر............................... 309
بىز بار 311

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ئېھتىرام گۇلدەستىسى

(مۇۋەششەھلەر)

مۇبارەك ئىز

مۇبارەك ئىزلىرىڭ قالدى سۆيۈملۈك ئۇز دىيارىڭدا،
گىياھسىز چۆل، يېشىل يايلاق، ھاياتبەخش لالىزارىڭدا.

ئەجەل لەشكەرلىرى قەھرى بىلەن توسقاندىمۇ يولنى،
داۋان ئاشتىڭ سۇرۇپ، قوغلاپ ئىرادە زۇلپىقارىڭدا.

ھەبىبى-دوستى سەن ئەلنىڭ، ئۇلۇغ ئۇستازى ئەۋلادنىڭ،
تۈمەن دانىش ئەقىل-زېھنى مۇجەسسەم ئىقتىدارىڭدا.

مۇنەۋۋەر ئەيلىدىڭ شانلىق ئانا تىل بىرلە تارىخنى،
تۆكۈپ ئىدراك زىياسى ھەركېچە، سۇبھى-ناھارىڭدا.

ئۇلۇغ ئەل- بىپايان ئوكيان، سۇزۇپ ئۈنتۈك گۆھەر-ئالتۇن،
شۇ گۆھەر بەرق ئۇرار مەڭگۇ تەۋەررۇك يادىكارىڭدا.

تەۋەررۇك يادىكارىڭدۇر شەرەپ-ئۇنۋانى مىللەتنىڭ،
نامايان ئەل غۇرۇرى شۇ بۈيۈك تۆھپە مۇنارىڭدا.

قاچان ۋاراق ئاچار بولسام كۆز ئالدىمدا بېھىش ھاسىل،
بولۇرمەن مەست-بىھوش شەربەت مېۋەڭ، ئەنبەر-ئىپارىڭدا.

ئەزەلدىن يول ئېچىلغان يوق، ـ دېدىڭ، ـ باسماي قەدەم ئىنسان،
ئېچىشمۇ يول، شۈكۈر ئەيلەپ يېتىشمۇ ئىختىيارىڭدا.

شىپا بولمايدۇ رەنجىڭگە ـ دېدىڭ ـ گۈمبەز، مازار خاكى،
مۇراد ـ بەختىڭ ئەمەس ئەسكى ساپايا، داپ ـ ساتارىڭدا.

قولۇڭدا ئەيلىدى پەرۋاز قەلەم ئاتلىق ئۇچار دۇلدۇل،
ئاداققى بىر يوپۇرماق قالغۇچە ئۆمۈر چىنارىڭدا.

ئەسىرلەر ئۆتتى، يەر يۇتتى ھېسابسىز شاھ ـ شاھىنشاھنى،
تۇرۇپسەن، مەڭگۈ تۇرغايسەن يەنە ياشلىق باھارىڭدا.

رىيازەت كانىدىن تاپقاچ شەرەپ ئەنگۈشتىرى پارلاق،
سېخى كۆز ئاپتىپى ھەرئان ئەزىز چېھرىڭ ـ دىدارىڭدا.

ئىزىڭنى سۈرتسە تەشنائى كۆزىڭگە، سەن دېدىڭ، ئۇستاز:
بىلىپ قال، شەۋكىتىڭ ـ بەختىڭ ئانا تىل ـ ئىپتىخارىڭدا.

1998 ـ يىل 12 ـ دېكابىر

شۆھرەتلىك بوۋام

ياشاپتۇ كىممۇ شان-شۆھرەت بىلەن مىڭ يىل ھايات سەندەك،
نەقىشلەپ قەلبىگە ئەلنىڭ ئۇلۇغ نام-ياخشى ئات سەندەك؟

ئۈزۈپتۇ مەرىپەت-ھېكمەت ئەزىم دەرياسىدا مەغرۇر،
ئۈمۈرۋايەت سۈزۈپ گۆھەر-جاۋاھىر قايسى زات سەندەك؟

سېنىڭدىن ئۆزگە كىم ئەھيا ئېتىپتۇ بۇ كەبى گۈلشەن،
ئەسىرلىك دەشت-باياۋانغا بېرىپ ئابىھايات سەندەك؟

ئۈمىد شامى غۇۋا-نۇرسىز بىدەرمان روھىي ئەمانى،
قىلىپتۇ كىم جاھالەت كۈھىقاپىدىن ئازاد سەندەك؟

پايانسىز تاغ-داۋانلاردا ئېزىققان يولچى كارۋانغا،
زەپەر ئەنگۈشتىرى كىممۇ قىلىپتۇ ئىلتىپات سەندەك؟

خىتابىڭ بەھرىدىن جانلار سۆيۈنگەي ھەرۋاراق ئاچسا،
كۆڭۈل سەھراسىنى كىممۇ قىلۇر مۇنچە ئاۋات سەندەك؟

ئادالەت شاھىنى كۆككە كۆتۈرگەي سەن كەبى كىممۇ،
دېگۈزگەي قامچىلاپ كىممۇ قەبىھ زالىمنى «داد» سەندەك؟

سېنى چاققان كەبى چاقسا چايانلار، تالىسا ئىتلار،
قىلاتتى كىممۇ شۆھرەتلىك سەپەرگە ئىجتىھات سەندەك؟

ھەكىملەر ئەملىگەي رەجنى، ھەكىم رەج بولسا كىم ئەملەر،

قاچان، كىم بەگ-ھەكىم ئەملەش يولىغا ساپتۇ ئات سەندەك؟

ئاقار دەريا ـــ ئېسىل قانۇن، پەلەكنىڭ شوتىسى ئىرپان،
دېگەن كىم ياغدۇرۇپ شېرىن تىلىدىن ئاق ناۋات سەندەك؟

جاھاننى ئەيلىدى قايىل تەپەككۇر جەۋھىرى ـــ نەزمەڭ،
تېپىپتۇ كىم جاپالىق ئەجرىدىن ئالىي مۇراد سەندەك؟

ئىشەن ئويغاق يېڭى نەسلىڭ قاتارى كۈيچى تەشنائى،
ساماغا ئۆرلىگەي جەزمەن ياساپ ئالتۇن قانات سەندەك؟

پىدا ئەيلەپ ئۆزى سۆيگەن ۋەتەن، مىللەتكە تىغ جاننى،
نە ئارمان ئۆتسە پاك نەسلى بىلەن مەڭگۈ ھايات سەندەك؟

1998-يىل 22-ئۆكتەبىر

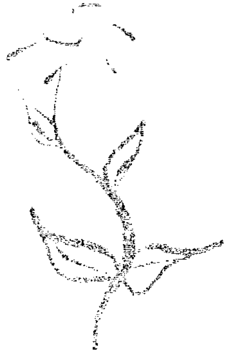

خىسلەت ئىگىسى

ئەزەلدىن تاجۇ-تەخت، دۆلەت-پاراغەتتىن تەمەيىڭ يوق،
بىگانە ئوردىلار ئىچرە ھۇزۇر سۈرمەككە رايىڭ يوق.

ھەسەل ھەرە كەبى شىرنە يىغىپ گۈلدىن، چېچەكلەردىن،
ۋەتەنگە تەقدىم ئەتمەكتىن ئۇلۇغۋار مۇددىئايىڭ يوق.

مۇھەببەت-نەپرىتىڭنىڭ پاسىلى يۈكسەك-ئېگىز شۇنچە،
ئانا يۇرت ئەھلىدىن غەيرىي قۇياشىڭ ياكى ماھىڭ يوق.

ئەلەملەر مۆلدۈرى ياغسا بېشىڭغا «ئاھ!» دېمەيسەن ھېچ،
ۋەتەن-ئەل ئاھىدىن ئۆزگە سېنىڭ پەريادۇ-ئاھىڭ يوق.

دىيارىم خاكىنى سۈرمە قىلۇرسەن ھەر سەھەر كۆزگە،
ئۈنىڭدىن خۇش مۇبارەك سەيلىگاھىڭ، سەجدىگاھىڭ يوق.

زۇلۇم خاقانى چۈش كۆرسە زاۋال پەيتىدە تەشۋىشلىك،
سېنى بەنت ئەيلىدى دەسلەپ كىشەنگە، ھېچ گۇناھىڭ يوق.

يۈسۈپ، مەھمۇد غۇرۇرۇڭدۇر، كۆڭۈل تەختىڭدە سۇلتاندۇر،
بۇ ئىككى مۆھتەرەم زاتتىن ئۇلۇغ ئۇستاز ۋە شاھىڭ يوق.

ئانا يۇرت ئەھلىنى ئىرپان، ئىناقلىق ۋەسلىگە ئۈندەپ،
دېدىڭ: بۇندىمۇ قابىلراق يېتەكچى، باشپاناھىڭ يوق.

ئىلىم-ئىرپان، بۈيۈك بىرلىك ـــ ھاياتلىق مەشئىلىك، بىلسەڭ،
جۇدا بولساڭ ماڭارغا يول، ياتارغا قەبرىگاھىڭ يوق.

1987 - يىل 12 - يانۋار

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com